

ПРО ЄДИНІСТЬ РОЗВ'ЯЗКУ ДЕЯКОЇ НЕЛІНІЙНОЇ ПАРАБОЛІЧНОЇ ВАРІАЦІЙНОЇ НЕРІВНОСТІ В НЕОБМЕЖЕНІЙ ОБЛАСТІ

©2006 р. Олєг БУГРІЙ

Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, Львів 79000

Редакція отримала статтю 22 травня 2006 р.

У циліндрі $Q_{0,T} = \Omega \times (0, T)$, де $T > 0$, $\Omega \subset \mathbb{R}^n$ — необмежена область, розглянуто нелінійну параболічну варіаційну нерівність. Встановлено єдиність локально інтегровного розв'язку u цієї нерівності без додаткових умов на поведінку вихідних даних нерівності при $|x| \rightarrow +\infty$. При цьому на поведінку розв'язку u при $|x| \rightarrow +\infty$ не накладено жодних умов.

Задача Коші

$$u_t - \sum_{i=1}^n (|u_{x_i}|^{p-2} u_{x_i})_{x_i} = f \quad \text{в } \mathbb{R}^n \times (0, T), \quad u|_{t=0} = u_0 \quad \text{в } \mathbb{R}^n, \quad (*)$$

де $p \in (1, +\infty)$, $T \in (0, +\infty)$, вивчалася багатьма авторами. Відомо, що при $p = 2$ задача (*) не може мати більше одного розв'язку, для якого виконується оцінка $|u(x, t)| \leq C e^{c|x|^2}$ з якими-небудь сталими $C, c > 0$. Відмінний від нуля розв'язок такої задачі при $f = 0$, $u_0 = 0$, який задовольняє оцінку $|u(x, t)| \leq C \exp(c|x|^{2+\epsilon})$, де $\epsilon > 0$ — довільне, вперше був побудований А.М.Тихоновим у [10]. Якщо $n = 1$, $p > 2$, то у [5] встановлено єдиність розв'язку цієї задачі в класі функцій, що задовольняють оцінку $|u_x(x, t)|^{p-2} \leq C(1 + |x|^2)$, $C > 0$. У праці [12] в класах локально інтегровних функцій встановлена однозначна розв'язність задачі (*) за умови $|u_0(x)| \leq C|x|^{p/(p-2)}$ при $|x| \rightarrow \infty$ для $n \geq 1$, $p > 2$. Аналогічний результат у випадку $p < 2$, встановлено в [13]. У [11] без

обмежень на поведінку розв'язку та вихідних даних при $|x| \rightarrow \infty$ встановлено однозначну задачу Коші для нелінійного рівняння вищого порядку з лінійною головною частиною. Параболічні варіаційні нерівності в необмежених областях вивчено в [2,3,6,8,9]. Зокрема, в [3] в класах Тихонова встановлено єдиність розв'язку загальної лінійної параболічної варіаційної нерівності. У даній статті доведено єдиність розв'язку параболічної варіаційної нерівності, яка узагальнює рівняння задачі (*), для $p \in (1, 2)$. Результат отримано без додаткових припущень на поведінку розв'язку на нескінченності.

Нехай $T > 0$, $\Omega \subset \mathbb{R}^n$ — необмежена область з межею $\partial\Omega \subset C^1$, яка задовольняє умову: для кожного $l \in \mathbb{N}$ множина $\Omega^l = \Omega \cap \{x \in \mathbb{R}^n : |x| < l\}$ є областю, межа якої складається з двох кусково гладких гіперповерхонь Γ_1^l і Γ_2^l таких, що

$$\Gamma_1^l \subset \partial\Omega, \quad \text{mes}_{n-1} \Gamma_1^l > 0, \quad \text{mes}_{n-1} \{\Gamma_2^l \cap \partial\Omega\} = 0.$$

Прийmemo: $Q_{t_1, t_2} = \Omega \times (t_1, t_2)$, $\Omega_\tau = \{(x, t) : x \in \Omega, t = \tau\}$.

Для кожного $l \in \mathbb{N}$ позначимо:

$$Q_{t_1, t_2}^l = \Omega^l \times (t_1, t_2), \quad \Omega_\tau^l = \{(x, t) : x \in \Omega^l, t = \tau\},$$

X^l — такий замкнений підпростір, що виконуються включення

$$\{w \in W^{1,p}(\Omega^l) : w|_{\Gamma_1^l} = 0\} \subset X^l \subset W^{1,p}(\Omega^l), \quad p \in (1, 2),$$

K^l — опукла замкнена підмножина у V^l , $V^l = L^2(\Omega^l) \cap X^l$, яка містить нуль, $U(Q_{0,T}^l) = L^2(Q_{0,T}^l) \cap L^p(0, T; X^l)$.

На запроваджені простори X^s та множини K^s , $s \in \mathbb{N}$, накладемо умову: для будь-яких $l, s \in \mathbb{N}$, $l < s$, звуження на Ω^l елементів з простору X^s (відповідно, K^s) належить до X^l (відповідно, K^l).

Нехай

$$\Psi = \{\psi \in C^\infty(\overline{\Omega}) \mid \psi \geq 0, \quad \exists s \in \mathbb{N} \quad \text{supp } \psi \subset \overline{\Omega^s}\},$$

$$L_{\text{loc}}^2(\overline{\Omega}) = \{u : \Omega \rightarrow \mathbb{R} \mid \forall l \in \mathbb{N} \quad u \in L^2(\Omega^l)\},$$

$$L_{\text{loc}}^2(\overline{Q_{0,T}}) = \{u : Q_{0,T} \rightarrow \mathbb{R} \mid \forall l \in \mathbb{N} \quad u \in L^2(Q_{0,T}^l)\},$$

$$U_{\text{loc}}(Q_{0,T}) = \{u \in L_{\text{loc}}^2(\overline{Q_{0,T}}) \mid \forall l \in \mathbb{N} \quad u \in U(Q_{0,T}^l)\},$$

$$\mathcal{K} = \{u \in U_{\text{loc}}(Q_{0,T}) \mid \forall l \in \mathbb{N} \text{ і для майже всіх } t \in (0, T) \quad u(\cdot, t) \in K^l\}.$$

Припускатимемо, що функції $a_1, \dots, a_n, c, f, u_0$ задовольняють умови:

- (A): $0 < a_0 \leq a_i(x, t) \leq a^0 < \infty$, $i = \overline{1, n}$, для майже всіх $(x, t) \in Q_{0, T}$;
 (C): $0 < c_0 \leq c(x, t) \leq c^0 < \infty$ для майже всіх $(x, t) \in Q_{0, T}$;
 (F): $f \in L^2_{loc}(\overline{Q_{0, T}})$;
 (U): $u_0 \in \mathcal{K}$.

Розглянемо параболічну варіаційну нерівність

$$\int_{Q_{0, \tau}} \left[v_t(v - u)\psi + \sum_{i=1}^n a_i(x, t) |u_{x_i}|^{p-2} u_{x_i} ((v - u)\psi)_{x_i} + c(x, t)u(v - u)\psi - \right. \\ \left. - f(x, t)(v - u)\psi \right] dx dt \geq \frac{1}{2} \int_{\Omega_\tau} |v - u|^2 \psi dx - \frac{1}{2} \int_{\Omega_0} |v - u_0|^2 \psi dx. \quad (1)$$

Означення. Функцію $u \in \mathcal{K} \cap C([0, T]; L^2_{loc}(\overline{\Omega}))$ називатимемо розв'язком параболічної варіаційної нерівності (1), якщо для всіх $\tau \in (0, T]$, $\psi \in \Psi$ і будь-яких $v \in \mathcal{K}$, $v_t \in L^2_{loc}(\overline{Q_{0, T}})$ ця функція задовольняє (1).

Зауваження 1. Нехай u — розв'язок нерівності (1), $\psi \in \Psi$, $v \in \mathcal{K}$, $v_t \in L^2_{loc}(\overline{Q_{0, T}})$. Якщо $v(\cdot, 0) = u_0(\cdot)$, то з (1) випливає, що

$$\int_{\Omega_\tau} |v - u|^2 \psi dx \rightarrow 0, \quad \tau \rightarrow +0.$$

Тому для кожного $l \in \mathbb{N}$ маємо, що $\lim_{\tau \rightarrow +0} u(\cdot, \tau) = \lim_{\tau \rightarrow +0} v(\cdot, \tau)$ в просторі $L^2(\Omega^l)$. Оскільки $u, v \in C([0, T]; L^2_{loc}(\overline{\Omega}))$, то з отриманої рівності границь та припущення на v одержимо, що виконується умова

$$u(x, 0) = u_0(x) \quad \text{для майже всіх } x \in \Omega. \quad (2)$$

Якщо B — банахів простір, то через B^* позначимо простір лінійних неперервних функціоналів, визначених на B . Скалярний добуток між B^* та B позначатимемо $\langle \cdot, \cdot \rangle_B$. Для спрощення замість, наприклад, $u(\cdot, t)$, будемо писати $u(t)$.

Нехай $l \in \mathbb{N}$. Для майже всіх $t \in (0, T)$ визначимо оператори $A^l(t) : V^l \rightarrow [V^l]^*$ таким чином:

$$\langle A^l(t)v^1, v^2 \rangle_{V^l} = \\ = \int_{\Omega^l_t} \left[\sum_{i=1}^n a_i(x, t) |v^1_{x_i}(x)|^{p-2} v^1_{x_i}(x) v^2_{x_i}(x) + c(x, t)v^1(x)v^2(x) \right] dx,$$

де $v^1, v^2 \in V^l$. Для довільних сталих $R, \omega > 0$ та $\beta = \frac{3p-2}{2-p} + \omega$ визначимо функцію $\varphi^R : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^1$ формулою

$$\varphi^R(x) = \begin{cases} \left(\frac{R^2 - |x|^2}{R}\right)^\beta, & |x| \leq R, \\ 0, & |x| > R. \end{cases} \quad (3)$$

Легко бачити, що для всіх r матимемо

$$\begin{aligned} \frac{|\varphi_{x_i}^R(x)|^r}{|\varphi^R(x)|^{r-1}} &= \frac{|\frac{2\beta}{R^\beta} x_i (R^2 - |x|^2)^{(\beta-1)}|^r}{|\frac{1}{R^\beta} (R^2 - |x|^2)^\beta|^{r-1}} = \\ &= \frac{(2\beta)^r}{R^\beta} \frac{|x_i|^r}{(R^2 - |x|^2)^{r-\beta}}, \quad i = \overline{1, n}, \quad |x| < R. \end{aligned}$$

Якщо $l > 0$, $2l < R$, то $R - |x| \geq R - l \geq R/2$ для $x \in \Omega^l$. Тому виконується оцінка $\varphi^R(x) = ((R - |x|)(R + |x|)/R)^\beta \geq (R/2)^\beta$, $x \in \Omega^l$. Очевидно, що звуження функції φ^R на $\overline{\Omega}$ належить до Ψ і для всіх $x \in \mathbb{R}^n$ виконується нерівність $\varphi^R(x) \leq R^\beta$. Відзначимо, що функцію (3) використано в роботі [11] (див. також [1]).

Неважко показати, що якщо $q \in (1, 2]$, то для всіх $r, s \in \mathbb{R}$ виконується нерівність

$$0 \leq (|r|^{q-2}r - |s|^{q-2}s)(r - s) \leq 2^{2-q}|r - s|^q. \quad (4)$$

Нам буде потрібне таке твердження.

Лема. Нехай $k \in \mathbb{N}$, $R, \omega > 0$, $R < k$, виконуються умови (А), (С), $u, v \in U(Q_{0,T}^k)$,

$$J(\varphi^R) = \int_{t_1}^{t_2} \langle A^k u - A^k v, (u - v)\varphi^R \rangle_{V^k} dt,$$

де функція φ^R визначена в (3), $0 \leq t_1 < t_2 \leq T$. Тоді для кожного $\kappa > 0$ існує така стала $C_1(\kappa) > 0$ (яка не залежить від t_1, t_2, u, v, R), що

$$\begin{aligned} J(\varphi^R) &\geq (a_0 - \kappa) \int_{Q_{t_1, t_2}} \sum_{i=1}^n (|u_{x_i}|^{p-2} u_{x_i} - |v_{x_i}|^{p-2} v_{x_i})(u_{x_i} - v_{x_i}) \varphi^R dx dt + \\ &+ c_0 \int_{Q_{t_1, t_2}} |u - v|^2 \varphi^R dx dt - C_1(\kappa) R^{(n-1+\omega)\frac{2-p}{2}} \left(\int_{Q_{t_1, t_2}} |u - v|^2 \varphi^R dx dt \right)^{p/2}. \end{aligned} \quad (5)$$

Доведення. Якщо виконуються умови леми, то

$$J(\varphi^R) \geq \int_{Q_{t_1, t_2}} \left[a_0 \sum_{i=1}^n (|u_{x_i}|^{p-2} u_{x_i} - |v_{x_i}|^{p-2} v_{x_i}) \times \right. \\ \left. \times (u_{x_i} - v_{x_i}) + c_0 |u - v|^2 \right] \varphi^R dx dt - I, \quad (6)$$

де $I = \int_{Q_{t_1, t_2}} \sum_{i=1}^n |a_i| \cdot ||u_{x_i}|^{p-2} u_{x_i} - |v_{x_i}|^{p-2} v_{x_i}| \cdot |u - v| \varphi_{x_i}^R dx dt$. З нерівності (4) матимемо, що для довільних $\tau, s \in \mathbb{R}$

$$||\tau|^{p-2} \tau - |s|^{p-2} s|^{p'} = ||\tau|^{p-2} \tau - |s|^{p-2} s| \cdot ||\tau|^{p-2} \tau - |s|^{p-2} s|^{p'-1} \leq \\ \leq C_2(p) ||\tau|^{p-2} \tau - |s|^{p-2} s| \cdot |\tau - s| = C_2(p) (|\tau|^{p-2} \tau - |s|^{p-2} s)(\tau - s), \quad (7)$$

де $p' = p/(p-1)$. Нехай $r = \frac{2p}{2-p} = 1 + \frac{p'+2}{p'-2} > 1$ ($\frac{1}{p'} + \frac{1}{2} + \frac{1}{r} = 1$). Тоді до I можна застосувати нерівність Гельдера для трьох функцій [7, с. 75] зі сталими $p', 2, r$. Використовуючи (7) та нерівність Юнга, одержимо

$$I = \sum_{i=1}^n \int_{Q_{t_1, t_2}^R} ||u_{x_i}|^{p-2} u_{x_i} - |v_{x_i}|^{p-2} v_{x_i}| (\varphi^R)^{1/p'} \cdot |u - v| (\varphi^R)^{1/2} \frac{|a_i| \cdot |\varphi_{x_i}^R|}{\varphi^R} \times \\ \times (\varphi^R)^{1/r} dx dt \leq \sum_{i=1}^n \left(\int_{Q_{t_1, t_2}^R} ||u_{x_i}|^{p-2} u_{x_i} - |v_{x_i}|^{p-2} v_{x_i}|^{p'} \varphi^R dx dt \right)^{1/p'} \times \\ \times \left(\int_{Q_{t_1, t_2}^R} |u - v|^2 \varphi^R dx dt \right)^{1/2} \cdot \left(\int_{Q_{t_1, t_2}^R} \frac{|a_i|^r \cdot |\varphi_{x_i}^R|^r}{|\varphi^R|^{r-1}} dx dt \right)^{1/r} \leq \\ \leq \kappa \sum_{i=1}^n \int_{Q_{t_1, t_2}^R} (|u_{x_i}|^{p-2} u_{x_i} - |v_{x_i}|^{p-2} v_{x_i})(u_{x_i} - v_{x_i}) \varphi^R dx dt + \\ + C_3 \left(\int_{\Omega^R} \frac{|\varphi_{x_i}^R|^r}{|\varphi^R|^{r-1}} dx \right)^{p/r} \cdot \left(\int_{Q_{t_1, t_2}^R} |u - v|^2 \varphi^R dx dt \right)^{p/2}. \quad (8)$$

Запроваджуючи полярні координати в $\mathbb{R}^n$, дістаємо

$$\int_{\Omega^R} \frac{|\varphi_{x_i}^R|^r}{|\varphi^R|^{r-1}} dx \leq \frac{(2\beta)^r}{R^\beta} \int_{|x| < R} \frac{|x_i|^r}{(R^2 - |x|^2)^{r-\beta}} dx \leq \frac{C_4}{R^\beta} \int_0^R \frac{\rho^r \rho^{n-1}}{(R^2 - \rho^2)^{r-\beta}} d\rho \leq$$

$$\begin{aligned} &\leq C_4 R^{\frac{2p}{2-p} + n - 2 - \frac{3p-2}{2-p} - \omega} \int_0^R \frac{\rho}{(R^2 - \rho^2)^{\frac{2p}{2-p} - \frac{3p-2}{2-p} - \omega}} d\rho = \\ &= C_4 R^{n-1-\omega} \int_0^R \frac{\rho}{(R^2 - \rho^2)^{1-\omega}} d\rho = C_5 R^{n-1+\omega}. \end{aligned}$$

З отриманої нерівності та оцінок (6), (8) дістаємо оцінку (5).

Лему доведено.

Теорема. *Нехай*

$$1 < p < 2 \text{ при } n = 1, 2, \quad \frac{2n}{n+2} < p < 2 \text{ при } n \geq 3. \quad (9)$$

Тоді варіаційна нерівність (1) не може мати більше одного розв'язку.

Доведення. Нехай u^1, u^2 — два різні розв'язки нерівності (1). Нехай $w = (u^1 + u^2)/2$, а функція $w_m, m \in \mathbb{N}$, є розв'язком такої задачі:

$$\frac{1}{m} w_{m,t}(t) + w_m(t) = w(t), \quad t \in (0, T), \quad w_m(0) = (u_0^1 + u_0^2)/2.$$

З результатів роботи [9, с. 59] відомо, що $w_m \in \mathcal{K}$ і існує підпослідовність $\{w_{m_j}\}_{j \in \mathbb{N}}$, яка для всіх $k \in \mathbb{N}$ збігається до w слабо в $U(Q_{0,T}^k)$ та сильно в $L^2(Q_{0,T}^k)$. Тому з леми 1.18 [4, с. 39] випливає існування підпослідовності (позначимо її знову $\{w_{m_j}\}_{j \in \mathbb{N}}$) такої, що для майже всіх $t \in (0, T)$

$$\|w_{m_j}(t) - w(t); L^2(\Omega^k)\| \rightarrow 0 \text{ при } j \rightarrow \infty.$$

Оскільки $w_{m_j}, w \in C([0, T]; L^2(\Omega^k))$, то для всіх $t \in (0, T)$ послідовність $w_{m_j}(t)$ збігається до $w(t)$ сильно в $L^2(\Omega^k)$ при $j \rightarrow \infty$.

Нехай $\psi \in \Psi$. Існує $l \in \mathbb{N}$ таке, що $\psi = 0$ в $\Omega \setminus \Omega^l$. Покладаючи в нерівності (1) $v = w_{m_j}, j \in \mathbb{N}$ (зауважимо, що $(w_{m_j}(t) - u^r(t))\psi \in V^l$ для всіх $t \in (0, T), j \in \mathbb{N}, r = 1, 2$), отримуємо, що

$$\begin{aligned} &\int_0^\tau \langle A^l u^r, (w_{m_j} - u^r)\psi \rangle_{V^l} dt + \int_{Q_{0,\tau}} (w_{m_j,t} - f_r)(w_{m_j} - u^r)\psi dx dt \geq \\ &\geq \frac{1}{2} \int_{\Omega_\tau} |w_{m_j} - u^r|^2 \psi dx, \quad r = 1, 2. \end{aligned}$$

Додаючи ці дві нерівності та використовуючи оцінку

$$w_{m_j,t}(w_{m_j} - w) = -(m_j)^{-1} |w_{m_j,t}|^2 \leq 0,$$

дістаємо, що

$$\int_0^\tau [\langle A^l u^1, (w_{m_j} - u^1)\psi \rangle_{V^l} + \langle A^l u^2, (w_{m_j} - u^2)\psi \rangle_{V^l}] dt + \int_{Q_{0,\tau}} [-f(w_{m_j} - u^1) - f(w_{m_j} - u^2)] \psi dx dt \geq \frac{1}{2} \int_{\Omega_\tau} [|w_{m_j} - u^1|^2 + |w_{m_j} - u^2|^2] \psi dx.$$

Спрямовуючи $j \rightarrow \infty$, отримуємо

$$\frac{1}{2} \int_{\Omega_\tau} |u^1 - u^2|^2 \psi dx + \int_0^\tau \langle A^l u^1 - A^l u^2, (u^1 - u^2)\psi \rangle_{V^l} dt \leq 0, \quad \tau \in [0, T]. \quad (10)$$

Покладемо в нерівності (10) $\psi = \varphi^R$, $R > 0$. Тоді (10) та оцінка (5), в якій $\kappa = a_0$, дають нерівність

$$c_0 y(\tau) - P(R) y^{p/2}(\tau) \leq 0,$$

де $P(R) = C_1(a_0) R^{(n-1+\omega)\frac{2-p}{2}}$, C_1 — стала з леми, а

$$y(\tau) = \int_{Q_{0,\tau}} |u^1 - u^2|^2 \varphi^R dx dt, \quad \tau \in (0, T].$$

Тому

$$c_0 y^{p/2}(T) \left(y^{\frac{2-p}{2}}(T) - P(R)/c_0 \right) \leq 0.$$

Звідси отримуємо нерівність $y^{\frac{2-p}{2}}(T) \leq P(R)/c_0$, тобто

$$\left(\int_{Q_{0,T}} |u^1 - u^2|^2 \varphi^R dx dt \right)^{\frac{2-p}{2}} \leq C_6 R^{(n-1+\omega)\frac{2-p}{2}}, \quad (11)$$

де стала C_6 не залежить від R . Вище встановлено, що $\varphi^R(x) \geq (R/2)^\beta$, де $x \in \Omega^l$, $l \in \mathbb{N}$, $R > 2l$. Тому з (11) одержуємо оцінку

$$\begin{aligned} \int_{Q'_{0,T}} |u^1 - u^2|^2 dx dt &\leq \frac{C_7}{R^\beta} \int_{Q^R_{0,T}} |u^1 - u^2|^2 \varphi^R dx dt \leq \\ &\leq C_8 R^{-\frac{3p-2}{2-p} + n-1} = C_8 R^{n-\frac{2p}{2-p}}, \end{aligned} \quad (12)$$

де стала C_8 не залежить від R . Оскільки з умови (9) впливає нерівність $n - \frac{2p}{2-p} < 0$, то спрямовуючи в нерівності (12) $R \rightarrow +\infty$, отримуємо, що

$u^1 = u^2$ майже скрізь в $Q_{0,T}^l$, $l \in \mathbb{N}$. Отже, $u^1 = u^2$ майже скрізь в $Q_{0,T}$. Отримана суперечність доводить теорему.

Зауваження 2. Нехай $X^l = \{w \in W^{1,p}(\Omega^l) : w|_{\Gamma_1^l} = 0\}$, $l \in \mathbb{N}$, $\mathcal{K} = U_{\text{loc}}(Q_{0,T})$. Такими ж міркуваннями, як у [8, с. 254], можна встановити, що достатньо гладкий розв'язок варіаційної нерівності (1) є узагальненим розв'язком задачі

$$u_t - \sum_{i=1}^n (a_i |u_{x_i}|^{p-2} u_{x_i})_{x_i} + cu = f \quad \text{в } Q_{0,T}, \quad (13)$$

$$u = 0 \quad \text{на } \partial\Omega \times (0, T), \quad u|_{t=0} = u_0, \quad (14)$$

Зауваження 3. Нехай $\mathcal{K} = U_{\text{loc}}(Q_{0,T}) \cap \{v : v \geq 0 \text{ в } Q_{0,T}\}$. Тоді достатньо гладкий розв'язок u параболічної варіаційної нерівності (1) задовольняє рівняння (13) на множині $\Phi = \{(x, t) \in Q_{0,T} : u(x, t) > 0\}$, дорівнює нулю в $Q_{0,T} \setminus \Phi$ та задовольняє умови (14) (див. [8, с. 293]).

- [1] *Бокало Н.М.* Задача Фурье для полулинейных параболических уравнений произвольного порядка в неограниченных областях // *Нелинейные граничные задачи.* – 2000. – Вып. 10. – С. 9–15.
- [2] *Бугрій О.М.* Системи параболічних варіаційних нерівностей в необмеженій області // *Вісник Львів. ун-ту.* – Сер. мех.-мат. – 1999. – Вип. 53. – С. 77–86.
- [3] *Бугрій О.М.* Параболічні варіаційні нерівності без початкових умов: Дис. ... канд. фіз.-мат. наук. – Львів, 2001.
- [4] *Гаевский Х., Греггер К., Затаркас К.* Нелинейные операторные уравнения и операторные дифференциальные уравнения. – М., 1978.
- [5] *Калашников А.С.* О задаче Коши в классах растущих функций для некоторых квазилинейных вырождающихся параболических уравнений второго порядка // *Дифференц. уравнения.* – 1973. – 9, № 4. – С. 682–691.
- [6] *Лавренюк С.П.* Параболические вариационные неравенства без начальных условий // *Дифференц. уравнения.* – 1996. – 32, № 10. – С. 1–5.
- [7] *Ладыженская О.А., Солонников В.А, Уральцева Н.Н.* Линейные и квазилинейные уравнения параболического типа. – М., 1967.
- [8] *Лионс Ж.-Л.* Некоторые методы решения нелинейных краевых задач. – М., 1972.
- [9] *Панков А.А.* Ограниченные и почти периодические решения нелинейных дифференциальных операторных уравнений. – К., 1985.

- [10] *Тихонов А.Н.* Теоремы единственности для уравнений теплопроводности // *Мат. сб.* – 1935. – 42, № 2. – С. 199–216.
- [11] *Bernis F.* Elliptic and parabolic semilinear problems without conditions at infinity // *Arch. Ration. Mech. and Anal.* – 1989. – Vol. 106, № 3. – P. 217–241.
- [12] *Di Benedetto E., Herero M.A.* On the Cauchy problem and initial traces for a degenerate parabolic equation // *Transaction of the AMS.* 1989. – Vol. 314, № 1. – P. 187–224.
- [13] *Di Benedetto E., Herero M.A.* Non-negative solutions of the evolution p -Laplacian equation. Initial traces and Cauchy problem when $1 < p < 2$ // *Arch. Ration. Mech. and Anal.* – 1990. – Vol. 111, № 3. – P. 225–290.

ABOUT UNIQUENESS OF THE SOLUTION OF SOME NONLINEAR PARABOLIC VARIATIONAL INEQUALITY IN UNBOUNDED DOMAIN

Oleh BUHRII

Ivan Franko Lviv National University,
1 Universytetska Str., Lviv 79000, Ukraine

Let $T > 0$, $\Omega \subset \mathbb{R}^n$ be a unbounded domain, $Q_{0,T} = \Omega \times (0, T)$. We considered some nonlinear parabolic variational inequality in $Q_{0,T}$. The uniqueness of the solution u of this inequality is proved without increasing conditions of u at $|x| \rightarrow +\infty$.